

Ni kommer till slut fram till Tullbron.

10. Tullbron

Falkenbergs mest kända byggnadsverk. Tullbron har med rätta kallats "Sveriges vackraste stenbro" och är idag skyddad som byggnadsminne. Den gamla bron av trä ansågs vanskelig att använda och dessutom ville man ha bron längre ner mot havet. Som plats för brofästet föreslogs borgen Falkenbergs ruiner. Arbetet påbörjades 1756 och tog nästan fem år. Arkitekten hette Carl Hårleman och efter hans död fullföljde Carl Cronstedt ritningarna. Den byggdes av knektar från Elfsborgs regemente och fångar från Varbergs fästning. Uttagande av brotull pågick ända fram till 1914. 1825 var brotullen 1 öre för gående, 2 öre för mindre boskapsdjur och 5 öre för häst. Post, soldater och fångtransporter hade fri passage. Det är just brotullen som givit bron dess namn.

Vid Tullbron, på andra sidan vägen ser Ni ruinen av Borgen Falkenberg.

11. Borgen Falkenberg, Falkenbergshus.

Denna fästning, Falkenbergshus, uppfördes mot slutet av 1200-talet som en borg vid åns sista fors mot västerhavet och var den danska kungamaktens utpost mot norr.

Slottsherren Eskil Krak härskade år 1346 på Falkenbergshus och samma år anföll Hertig Erik av Sverige slottet. Kraks syster gömde, enligt sägnen, slottets skatter i det underjordiska valvet där hon frivilligt inneslöts av nedrasade stenmassor. En ande i form av en tupp vakar sedan dess över jungfrun och skatten och gör dem osynliga för alla skattsökare. När Falkenberg en gång drabbas av nöd och fara skall tuppen gala, jungfrun vakna och överlämna skatten till Falkenberg. Ruinerna efter detta fäste, borgen Falkenberg, grävdes ur 1885 i samband med framdragningen av Mellersta Hallands Järnväg.

Vid ruinerna finns det bord och bänkar att rasta vid. Här står det ett konstverk i brons och granit...

12. Skattvårderskan

Bronsflicka under snedställda granitblock. Gåva av Lions klubb i Falkenberg 1965. Anspelar på sägnen om slottsherrens syster som räddade slottets skatter vid Borgen Falkenbergs förstörelse 1434. Konstnären är Bernard Anderson, Halmstad.

Gå över Tullbron och fortsätt Brogatan rakt fram till Storgatan. Sväng höger in på Storgatan. Strax efter Rådhusorget på höger sida (Storg./Färgarestrådet) ligger Goos-Huset. Stadens äldsta handelsgård byggd 1842 av furutimmer. En tysk vid namn Goos startade en manufakturaffär i huset. Affären var den första i staden att sälja färdigsydda kläder. Nu är denna kultur- och naturrunda till ända och vi hoppas att Ni upptäckt och upplevt något som Ni kan ta med Er hem som ett bra minne från Falkenberg. Vi önskar Er en fortsatt trevlig vistelse i Falkenberg!

Nästan mitt i centrala Falkenberg finns naturområden som bara är ett måste att besöka.

På promenaderna som finns längs Ätrans stränder njuter man av brusande vatten, fågelsång och rhododendron som blommar med härliga färger i maj och mycket, mycket mer!

En känsla av avskildhet från trafik och buller. Vallarnas friluftsområde är avkopplande för både vuxna och barn.

Upplev lummiga Vallarna vid Ätran mitt i Falkenberg, 200 meter från Friluftsteatern

FALKENBERGS BANGOLF

Den "riktiga" 18-håls banan med elbelysning

Tag en fikapaus...
Här finns kaffe
och våfflor!

(ALLA DAGAR)

Kiosk • Servering • Stor parkering • Grupparrangemang

Öppet 12.00 till sena timmen juni-aug dagligen • maj-15 juni & september lör-sön

Tel 0346-82328, 0708-150260 • Vallarna, Falkenberg

Falkenbergs Turistbyrå

Holgersgatan 11, 311 34 Falkenberg • Tel 0346-88 61 00

www.visitfalkenberg.se

Falkenberg

Promenad längs ÄTRAN

ca 5 km

Laxpromenaden
Doktorspromenaden

www.visitfalkenberg.se

Huvudpartners

Från Turistbyrån går Ni över Stortorget (stor parkeringsplats) och ner på Köpmansgatan. När Ni gått ner för Köpmansgatan kommer Ni till Storgatan som är Falkenbergs äldsta och längsta gata. Rakt framför Er har Ni Hallands Nyheter som är ortens lokala tidning. Till höger om Hallands Nyheter ligger Vårdshuset Hwitan.

1. Vårdshuset Hwitan

Ett av stadens äldsta stenhus, byggt 1698 – 1703. Byggmästaren, sedermera borgmästaren, Sören Sörensson lät bygga huset som privatbostad åt sig, men med en krog och gästgiveri i bottenvåningen. Fasaden är gjord i grov falkenbergsputs som är vit, därav namnet Hwitan. I huset har inrymts såväl systembolag som vandrarhem. Numera drivs Hwitan som hotell och restaurang.

Gå längs med Hallands Nyheter byggnad och ner på Doktorsstråtet till Ågatan. Sväng höger. Titta gärna in i Hwitans vackra trädgård. På somrarna är här ofta underhållning med artister och varje år hålls här visfestival och andra arrangemang.

Från Hwitans trädgård går Ni tillbaka längs Ågatan och fortsätter promenaden längs med Ätran. Ån Ätran börjar norr om Ulricehamn och är ca 250 km lång. Ätran är stadens pulsåder, och det är runt detta livfulla vatten som staden Falkenberg vuxit upp.

2. Laxfisket i Ätran

...har anor långt tillbaka i tiden. På 1600-talet var fisket kronoeigendom som utarrenderades. Stadens arrende till kronan för fisket avskrevs i samband med grundskatteavskrivningen år 1885 – 1904.

Från den gamla stenbron, Tullbron, till Laxbron (strax innan kraftstationen), från april till september, pågår det laxfiske i Ätran. Fiskekort erfordras och köpes antingen på Turistbyrån eller i automat i fiskestugan vid Laxbron.

Ågatan slutar och Laxpromenaden tar vid.

3. Laxpromenaden

En mycket vacker och naturskön promenad- och cykelväg. Den börjar på Ågatan och slutar vid kraftstationen, ca 2 km längre bort. Längs med promenaden finns det bänkar man kan sätta sig på och njuta av naturen!

Första bron Ni passerar är Fajansbron. Gå under denna bro och fortsätt att följa Laxpromenaden tills Ni kommer till Laxbron. Gå **inte** över denna bro.

4. Laxbron

På denna bro håller många laxfiskare till. På andra sidan ligger laxfiskestugan. Här kan man läsa, på en tavla, vem och hur många som hittills fångat en lax.

Fortsätt Laxpromenaden och följ ån fram till Hertigens Kraftverk där ni går över en bro. Ni kommer fram till Hertings gård där Ni går över ytterligare en bro. Sväng höger efter bron. Följ vägen och sväng höger ner till Laxfiskestugan innan Halmstadvägen. Fortsätt förbi fiskestugan och följ promenaden längs med ån. Snart befinner Ni er på Doktorspromenaden.

5. Doktorspromenaden

Promenaden har fått sitt namn efter stadsläkaren, doktor Gustaf Adam Ehrengrenath, som var läkare i Falkenberg 1856 – 1877. Han ville ge sin tids falkenbergare tillfälle att göra stärkande promenader, och på egen bekostnad lät han göra i ordning den promenad, som nu bär hans namn. Promenaden var färdig 1861 och är 2 km lång.

6. Porträttmedaljong

En brunn med porträttmedaljong av doktor Ehrengrenath, finns längs med promenaden.

(Ovanför Doktorspromenaden finns det en motionsslinga i skogen som är ca 2,2 km.) Ni kommer till Fajansbron igen (där finns en trappa upp till motionsslingan). Fortsätt vidare, under Fajansbron, och strax kommer Ni till Vallarna.

7. Vallarnas friluftsområde

Detta härliga naturområde är på 270 000 kvm. Vallarna fick sin nuvarande geografiska begränsning när Tullbron byggdes åren 1756 - 1761. Ursprungligen fanns inga träd på området, endast al och buskar utmed åkanten. Mot slutet på 1800-talet och tidigt 1900-tal ändrade några driftiga personer Vallarnas utseende radikalt. Doktorspromenaden anläggs och en omfattande trädplantering genomfördes. Norrvikens trädgårdars välkända trädgårdsmästare, Rudolf Abelin, tillsammans med A.F Bergkvist, som sedan blev Falkenbergs förste stadsträdgårdsmästare, utförde en omfattande trädplantering av björk och bergtall i dungar. Även rhododendron planterades in på sluttningarna ner mot ån. Omkring 1920 hade Vallarna fått sin form, som vi ser idag.

När vi nu befinner oss på Vallarnas friluftsområde kommer Ni först till Vallarnas Friluftsteater.

8. Vallarnas Friluftsteater

Sveriges vackraste och mest välbesökta friluftsteater. Denna scen används frekvent av olika arrangörer hela sommaren. Under åren som gått har det byggts en helt ny fast scen, området har ordnats till och har blivit mycket publikvänligt med etager för publiken, fasta toaletter och omklädningsrum har byggts liksom faciliteter för servering. Idag kan Falkenberg stoltsera med en fantastisk anläggning mitt inne i stan i en fantastisk omgivning.

9. Nästa etapp är barnens...

Här kan man stanna och ha en heldag! 30 m efter Friluftsteatern svänger Ni in på en stig till vänster. Följ den och Ni kommer då till en liten äventyrsbana och minizoo med getter och olika fågelarter. Här finns bord och bänkar att rasta vid. Ta gärna med en fikakorg....

...Om Ni fortsätter stigen efter minizoo åt vänster hittar Ni en stor lekplats, där det också finns bord och bänkar och också en allmän toalett. Bredvid lekplatsen finns en minigolfbana. En liten bit bort, jämte Scoutgården, mitt emot Tullbrokolans grusplan, hittar Ni en utomhusbouleplan.

...Det finns också en frisbeegolfbana i området med start från inomhusboulehallen.

